

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2006/88

Karar Sayısı : 2006/69

Karar Günü : 6.6.2006

R.G. Tarih-Sayı :01.11.2006'da tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Karşıyaka 1. Sulh Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 15.5.1930 günlü, 1608 sayılı Umuru Belediye Mütcellik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un, 2575 sayılı Yasa ile değıştirilen 5. maddesinin birinci fıkrasının, Anayasa'nın 2., 125. ve 155. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Belediye encümeni tarafından 1608 sayılı Yasa'nın 1. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasaya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

III- İTİRAZ KONUSU YASA KURALI

15.5.1930 günlü, 1608 sayılı “Umuru Belediye Mütcellik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun”un, 2575 sayılı Yasa ile değıştirilen 5. maddesinin iptali istenilen birinci fıkrası şöyledir:

“Ceza kararlarına tebliğı tarihinden itibaren beş gün içinde mahsus hâkimlere ve bulunmayan yerlerde sulh hâkimliğine müracaatla şifahi veya yazılı itiraz olunabilir. İtiraz şifahi ise bir zabıt tutularak muterize imza ettirilir.”

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, ilk inceleme raporu, itiraz konusu Yasa kuralı ve bunun gerekçeleri ile diğcr yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereğı görüşölüp düşünölldü:

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırsa, bu hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidir. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilmesi için, elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralın o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak yasa kuralları, bakılmakta olan davayı yürütmeye, uyuşmazlığı çözmeye, davayı sona erdirmeye veya kararın dayanağını oluşturmaya yarayacak kurallardır.

Bakılmakta olan dava, belediye encümeni tarafından verilen idari para cezasının kaldırılması istemine ilişkindir. 1608 sayılı Yasa'nın 5. maddesinin iptali istenilen birinci fıkrasında, bu tür itirazların incelenmesi görevinin Sulh Ceza Mahkemesine ait olduğu belirtilmektedir.

Mahkemenin itiraz başvurusunda bulunduğu 22.5.2006 gününden önce 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren, 30.3.2005 günlü, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin birinci fıkrasında da idari para cezalarına karşı Sulh Ceza Mahkemesine başvurulabileceği öngörülmüştür.

Anayasa Mahkemesi'nin 1.3.2006 günlü, E.2005/108, K.2006/35 sayılı kararı ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun, bu Kanun'un genel hükümlerinin diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanacağına ilişkin 3. maddesi iptal edilmiş ise de, bu kararda ayrıca iptal hükmünün, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiş olması nedeniyle Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinin itiraz yoluna başvuran Mahkemenin başvuruda bulunduğu tarih itibarıyla yürürlükte olduğu ve 27. ve 28. maddeleri uyarınca da 1608 sayılı Yasa'nın itiraz konusu 5. maddesinin birinci fıkrasının bakılmakta olan davada uygulanma olanağının bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddine karar verilmesi gerekir.

Şevket APALAK bu görüşe katılmamıştır.

V- SONUÇ

15.5.1930 günlü, 1608 sayılı “Umuru Belediyeye Mütcellik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun”un, 5.7.1934 günlü, 2575 sayılı Yasa ile değiştirilen 5. maddesinin birinci fıkrasının, itiraz başvurusunda bulunan Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu fıkra ile ilişkin başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle **REDDİNE**, Şevket APALAK'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA, 6.6.2006 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Tülay TUĞCU	Haşim KILIÇ	Fulya KANTARCIOĞLU

Üye	Üye	Üye
Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN	Mustafa YILDIRIM

Üye

A. Necmi ÖZLER

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Şevket APALAK

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

AZLIK OYU

Uygulanacak kural kavramının, mahkemelerin önlerine gelen uyuşmazlıklarda irdelenecek yasal metinleri içerdiğinde kuşku yoktur.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun diğer kanunlardaki kabahatleri de bu yasa uygulamasına olan 3. maddesi Anayasa Mahkemesi'nce 1.3.2006 günü iptal edilmiştir.

Anayasal kuralların ve Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı karşısında; Kabahatler Kanunu'nun diğer idari para cezalarıyla ilgili yasaları uygulamadan uzak tutan kuralı tartışılır duruma gelmiştir. Başka bir yaklaşımla, 1608 sayılı Yasa'ya göre alınmış para cezasına ilişkin işlemin irdelenmesinde, Kabahatler Kanunu'nun diğer para cezalarıyla ilgili kapsam alanı değişme olasılığına girmiş, 1608 sayılı Yasa'nın irdelenmesi zorunlu olmuştur.

Öte yandan, Anayasa Mahkemesi kararının ertelenmiş olmasıyla ortaya çıkan bekleme süreci, Anayasa'ya aykırılık nedeniyle yargılamada yapılacak duraklamayı birlikte ele almayı gerektirecektir. Bu süre sonunda yasal gelişim ve Anayasa'ya aykırılık savı belirginlik kazanacaktır.

Esas Sayısı : 2006/88
Karar Sayısı : 2006/69

Bu hukuksal düzlem içinde, ilgili yasaların durumunu ele almak yargı yerince kaçınılmazdır. Başka bir deyişle, kapsamı, yasa ve yargı kararı uyarınca değişmeye uğrayan bir kuralın durumunu belirlemek, o kuralı uygulayacak olmaktadır.

Bu görüşle karara karşıyım.

Üye

Şevket APALAK